

Natuur- & milieunieuwtjes

GISTEL

Een hop in Zevekote

Op 7 april kreeg Koenraad Blonrock, de voorzitter van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken, de melding dat er in Zevekote een hop (*Upupa epops*) werd gespot. Koenraad trommelde Leopold Dewulf op om even poolshoogte te nemen en eventueel een foto te maken. En inderdaad: de vogel was in het grasland aan het foerageren tussen ganzen en houtduiven. Erna Ruys, die naast de weide woont, wist te vertellen dat het de tweede dag was dat de vogel er opdook. Voor Leopold was het jaren geleden dat hij er nog eens een zag.

In het begin van vorige eeuw was de hop een schaarse tot zeer schaarse broedvogel in Vlaanderen, met een hoogtepunt van 60 tot 80 broedparen midden jaren vijftig. Vanaf de jaren zestig kelderden de aantallen met een laatste broedgeval in Vlaanderen in 1981, aan de Westkust.

De hop is een trekvogel die vooral in Afrika overwintert, maar ook in het zuid

den van Spanje. Je hebt het meest kans om 'm te spotten van april tot september, maar op waarnemingen.be zie je dat er het hele jaar door wel meldingen binnenlopen. Midden juni waren er al 50 exemplaren gemeld op waarnemingen.be. In heel 2017 waren er dat 208 en in 2016 193, maar wellicht zitten daar ettelijke dubbels tussen: exemplaren die meerdere keren zijn ingevoerd.

Het verdwijnen van de hop in Vlaanderen heeft ongetwijfeld te maken met landbouwpraktijken zoals het gebruik van antibiotica, kunstmest en pesticiden. Hoppen eten vooral grote insecten en die vonden ze bijvoorbeeld rond hopen stalmest. Ook de teloorgang van het gevarieerde landschap met bloemrijke graslanden, boomgaarden en heggen speelt een rol.

De voorbije decennia vond je de hop voornamelijk in Zuid-Europa. Het opwarmende klimaat zorgt er nu wellicht voor dat deze warmteminnende vogel opnieuw kansen krijgt in ons land. Verleden jaar (zie Natuur.oriolus, jaargang 84

nr. 1) was er zelfs weer een broedgeval in Vlaanderen, meer bepaald in Weelde, in de Antwerpse Kempen. Hopelijk is dat het begin van de herkolonisatie van Vlaanderen.

En nog een weetje: de bijnaam van deze vogel is drekvogel of stinkhaan. Omdat de uitwerpselen niet verwijderd worden hangt er een 'onfris' geurtje rond de nestplaats... :-)

Een hop is eigenlijk niet te verwarren met andere vogelsoorten, zelfs niet als ze - zoals dit exemplaar - hun uitwaaiende kuif niet laten zien. Dat doen ze alleen als ze opgewonden zijn.

Tekst en foto: Leopold Dewulf.

HOOGLEDE

Dominiek Savio maakt zwaluwnesten

In de secundaire school van het Dominiek Savio Instituut in Gits maakten de leerlingen eind 2017, onder leiding van Anton Van Derbeken, kunstnesten voor huiszwaluwen. Met de hulp van een gipsen mal werd een papje van cement, fijne houtkrullen en zaagsel in de gewenste vorm gekneed. Nadat de nesten 14 dagen konden drogen werden ze op plankjes gelijmd.

Dit initiatief kwam er na een informatieavond in Roeselare, waar Patrick Claeys uit Koekelare over zwaluwen kwam

spreken. Patrick vertelde dat je 60 % kans hebt dat zwaluwen kunstnesten gaan bewonen als deze in een bestaande kolonie worden opgehangen.

Omdat Gits nog enkele kleine kolonies huiszwaluwen telt, wilden ze dit graag proberen. Het vermindert de kans dat een kolonie verloren gaat door nestbreuk als de jongen nog onvoldoende kunnen vliegen. Bovendien is het voor de jongen een garantie dat ze in de kolonie kunnen blijven wonen als ze in de lente terugkeren.

Iedereen was snel gewonnen voor deze plannen: de milieudienst en de milieuraad van Hooglede, Natuurpunt Man-

delstreke en Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart sprongen mee op de kar. Alle inwoners van Gits die binnen een straal van 150 meter rond een kolonie woonden, kregen een flyer in de bus. Daarin de vraag of ze interesse hadden om de zwaluwen een handje te helpen.

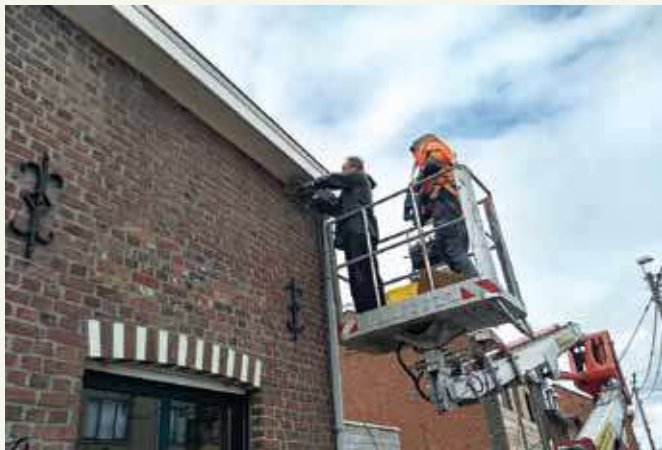
Het resultaat verraste: bovenop enkele gekende locaties konden ze terecht op 13 nieuwe adressen. Na een huisbezoek, om mensen te informeren en de mogelijkheden te verkennen, gingen ze aan de slag. Op 12 maart lieten ze een hoogwerker aanrukken om de nesten op te hangen. Ludo Momerency, de uilenspecialist, bleek een handige Harry. Het was geen probleem voor hem om 10 meter

hoog zwaluwnesten te monteren. De nesten aan de Vrije Basisschool van Gits hangen immers erg hoog en zijn onbereikbaar voor ladders.

In totaal kwamen er dit jaar 40 kunstnesten bij in Gits en dat is een primeur. Alle kunstnesten werden trouwens voorzien van mestplankjes om de hinder voor de bewoners zo veel mogelijk te beperken.

Daarna was het vol ongeduld wachten op het echte begin van de lente. Elk moment buiten speurde Anton de hemel af. De oren bewust of onbewust toegespitst op de eerste schrille 'tsiep' van het jaar. Maar dat duurde even en er keerden dit jaar ook heel wat minder zwaluwen terug.

Op de nestplaatsen die hij al telde liep het aantal bezette nesten terug met ruim een kwart, van 21 naar 15 nesten. Waarschijnlijk een gevolg van de felle zandstormen in de Sahara, pal tijdens de voorjaars trek. Maar desondanks zijn er vermoedelijk toch al 2 kunstnesten bewoond: eentje in de Sint-Tillostraat en eentje in Vrije Basisschool Gits.

Een hoogtewerker komt goed van pas als je iets voor zwaluwen wil doen... :-). Op een aantal plaatsen hebben we compleet nieuwe nestgelegenheid voorzien; op andere plekken hebben we bestaande nesten van 'buurwoningen' voorzien. Foto links: Roeland Vanlerberghe, foto rechts: Anton Van Derbeken.

KOEKELARE

1.000-soortendag in 'De Swal'

Zondag 3 juni probeerde Natuurpunt Ruidenberg te achterhalen wat er nu precies allemaal bloeit, groeit en leeft in 'De Swal'. Die informatie is nodig om dit mooie gebiedje met zijn bloemrijk grasland, houtkant, poel en rietland goed te beheren.

De eerste editie van deze soortendag in 'De Swal' was een succes! Mede door het schitterende weer mochten we ruim 50 belangstellenden verwelkomen, waaronder een tiental enthousiaste experts die ons keer op keer verbaasden met hun kennis. Het was heel fijn om te zien dat collega-Natuurpunters uit de omgeving ook benieuwd zijn naar wat er te vinden is in 'De Swal'. Bedankt NP De Bron, NP Mandelstreek, NP Torenvalk, NP Torhout, NP Westkust en NP Westland voor jullie gewaardeerde medewerking!

FOTOCOUDENYS.BE
DE WEBSHOP MET DE BESTE WINKELSERVICE

KONING ALBERTSTRAAT 13, 8210 VELDEGEM - 050/277438
tussen Brugge en Torhout, vlakbij de kruising van E40 en E403, gratis parkeren voor de deur